

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร
กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก อภิชัย จุสณิท

รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2563

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อการปฏิบัติงานของ
ข้าราชการทหาร กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์
อย่างมีประสิทธิภาพ
โดย พันเอก อภิชัย จุสณิโท
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก นิพนธ์ บุญศิริ

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2563 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก
(มหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก ประธานกรรมการ
(นิพนธ์ บุญศิริ)

พันเอก ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา
(ปัญญา ตั้งความเพียร)

พันเอก กรรมการ
(ปองภาพ พุ่มพวง)

พันเอกหญิง กรรมการ
(ธีรานุช สิงห์พันธุ์)

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พินเอก อภิชัย จุสนิท
เรื่อง	แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อการปฏิบัติงานของ ข้าราชการทหาร กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ อย่างมีประสิทธิภาพ
วันที่	กันยายน 2563 จำนวนคำ : 6,816 จำนวนหน้า : 17
คำสำคัญ	คุณภาพชีวิต, กองทัพบก, ประสิทธิภาพ
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อต้องการให้ ประเทศชาติ มั่นคง และประชาชนมีความสุข ในการที่ประชาชนจะมีความสุขนั้นจะต้องมีคุณภาพชีวิต ที่ดี ประชาชนดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขทั้งทางกาย ทางใจ มีที่อยู่อาศัยที่ดี มีสุขภาพ และการดูแลสุขภาพที่ดี มีระบบสาธารณสุขปโภคที่มาตรฐาน ปรับธรรมชาติให้เข้ากับตนเอง โดยไม่เบียดเบียนสังคม อยู่บนพื้นฐานของปัจจัยทั้ง 4 ประกอบด้วย อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และสิ่งอำนวยความสะดวกสบายต่าง ๆ ซึ่งกรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ เป็นหน่วยขึ้นตรง กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ มีกำลังพล เป็นข้าราชการ บรรจุกตาม อัตราการจัดกำลังของหน่วย ร่วมปฏิบัติงานเปรียบเสมือน ครอบครัวใหญ่ ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพสูงสุดจะเกิดขึ้นได้เริ่มจากผู้นำองค์กร ต้องย้อนมาดูแลใส่ใจ และรักษาบุคลากรของตนเอง เพราะบุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีค่า มหาศาล อีกทั้งยังต้องพัฒนาให้มีสมรรถนะที่เหมาะสมกับความต้องการในระยะยาว การเพิ่มศักยภาพ สร้างคุณภาพชีวิตให้ดี ปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงานให้เหมาะสม ดูแลผลตอบแทนของแต่ละบุคคลอย่างเป็นธรรม สร้างขวัญและกำลังใจ สวัสดิการและ สิทธิต่างๆ รวมถึงการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการศึกษาเพิ่มเติม ส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นริเริ่ม จะสามารถทำให้งานที่ออกมาดีมีคุณภาพ และทำให้หน่วยงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Apichai Jusanit

TITLE: Guidelines for quality of life development for work
soldier 12th Infantry Regiment, Queen's Guard
Efficiency

DATE: SEPTEMBER 2020 **WORD COUNT:** 6,816 **PAGES :** 17

KEY TERMS: Quality of life, Army, effective

CLASSIFICATION: Unclassified

National Strategy (2018 - 2037) set the vision of "Thailand is stable, prosperous, sustainable" is a developed country. It has important development goals to want stable nation and the people are happy in which the people to be happy must have a good quality of life. People can live happily, both physically and mentally, with good housing. Healthy and good health care have utility system that the standard adapts nature to oneself without social encroachment based on the 4 factors include food, clothing, shelter, medicine and facilities. The convenience, which the 12th Infantry Regiment, the Queen Sirikit 's Guard, is an armored infantry unit with civil servants as civil servants packed by the office of the Joint Chiefs of Staff, like a large family. The results showed that the highest efficiency will be achieved, starting with the organization leaders. It must come back to take care and maintain their own personnel because personnel are an invaluable resource that must also be developed to have the performance that is suitable for the long-term needs. Empowerment Create a good quality of life Improve the quality of working life take care

of individual compensation fairly. Creating morale and welfare and various rights Including support for the promotion of additional education Promote the initiative will be able to make the quality work come out and make the unit that increased efficiency.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์ของวิทยาลัยการ
ทัพบกทุกท่านที่กรุณาประสิทธิประสาทวิชาให้ความรู้และประสบการณ์ที่ทรงคุณค่า
อย่างสูง รวมทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำแนะนำแนวทางในการจัดทำเอกสารวิจัย
ส่วนบุคคลและตรวจสอบต้นฉบับอย่างละเอียดจนทำให้งานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์
นอกเหนือจากข้อเสนอแนะทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยแล้วยังได้รับกำลังใจและ
คำชี้แนะ ที่ทำให้เห็นหนทางแห่งความสำเร็จอีกด้วย ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ทุกท่านที่กรุณาให้การสนับสนุนข้อมูล อีกทั้งเสนอแนวความคิดที่มีประโยชน์ต่อการวิจัย
ความดีอันเกิดจากผลงานการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในงานวิจัยดังกล่าว
ข้างต้นทุกท่านด้วยความเคารพ

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ อย่างมีประสิทธิภาพ

จากยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติไว้ 6 ด้าน และด้านที่สำคัญด้านหนึ่งได้แก่ด้านความมั่นคง ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกภพอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือเทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อม สามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบและทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศทั่วโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการ ของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด¹

จากยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว กองทัพบกมีความมุ่งมั่นเพื่อการพัฒนากำลังพลในกองทัพบก ทั้งทางด้านกายภาพ และคุณภาพ เพื่อสร้างรากฐานที่เข้มแข็ง ให้กับกองทัพบก ก่อนที่จะนำไปสู่การพัฒนา และปฏิรูปการบริหารจัดการ และการปรับโครงสร้างกองทัพบกให้มีศักยภาพ ทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน และเป็นหนึ่งในกองทัพบกชั้นนำของภูมิภาค ผู้บัญชาการทหารบกได้กรุณาแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์กองทัพบก ประจำปี 2560 กับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2562 – 2565) เพื่อทำหน้าที่นำนโยบายด้านความมั่นคงยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม ยุทธศาสตร์ทหาร ตลอดจนผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง มาศึกษาวิเคราะห์และวิจัยพัฒนา เพื่อให้ได้แนวความคิดข้อเสนอแนะ

ในการจัดทำหรือปรับปรุงพัฒนา เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์กองทัพบกและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ กองทัพบกได้จัดสัมมนาคณะกรรมการยุทธศาสตร์ กองทัพบก เพื่อระดมความคิดเห็น ให้ได้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลและครอบครัว ของ กองทัพบก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายสำคัญเร่งด่วน ของผู้บัญชาการทหารบก ที่ต้องการพัฒนากำลังพล โดยให้ทุกหน่วยมีคู่มือการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพล และ ครอบครัวของกองทัพบก เป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติ ได้อย่าง เป็นรูปธรรม การพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลและครอบครัวของกองทัพบกตามแนวทาง ที่ได้กำหนดไว้ เป็นการส่งเสริมให้กำลังพลและครอบครัว มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีจิตใจ เข้มแข็ง มีคุณธรรม และจริยธรรม รวมทั้งมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตลอดจน สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขแบบพอเพียง สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน อย่างเต็มขีดความสามารถ ซึ่งเป็นการสร้างอำนาจกำลังรบที่ไม่มีตัวตน อันสำคัญยิ่ง ประการหนึ่ง ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติภารกิจของกองทัพบก บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของประชาชน และสังคม โดยทั่วไปในที่สุด²

กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ จึงน้อมนำแนวคิดจากยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) และนโยบายของกองทัพบก มาใช้เป็นแนวทาง เพื่อให้หน่วยงานเกิดความมั่นคงต่อ ประเทศชาติและกองทัพบก เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญ สามารถปฏิบัติตามภารกิจ ที่ได้รับมอบหมายทุกภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาปัจจัย ที่มีผลกระทบ, ศึกษาคุณภาพชีวิต, ของข้าราชการทหาร ในกรมทหารราบ 12 รักษาพระองค์ และนำไปใช้ต่อยอดเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรและเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงใน การพัฒนาหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคำว่า “คุณภาพชีวิต” จึงถือว่าเป็น ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน โดยมีการศึกษาจากนักวิชาการหลายท่าน เพื่อความหมายของคุณภาพชีวิต ซึ่งผู้ศึกษาได้รวบรวมความหมายไว้ดังนี้ คุณภาพชีวิต คือการใช้ชีวิตที่มีคุณภาพพึงประสงค์ มีชีวิตที่อาศัยสภาพแวดล้อมทั้งปวง เอื้ออำนวย สุขภาพทางกาย เพื่อเป็นรากฐานของสันตนาการ ทางจิตใจ ทำให้เกิดบูรณาการ ทางความรู้สึกนึกคิดเต็มทีตามศักยภาพในมนุษย์ มีความสามารถ สร้างสรรค์และผลิตผล

รวมกันเข้าเป็นสังคมที่มั่นคง ผาสุก สมบูรณ์ และปราศจากความขัดแย้ง, คุณภาพชีวิต คือ ชีวิตที่มีคุณภาพ ชีวิตที่มีความสุข ทั้งความสุขทางกาย การที่เรามีความเป็นอยู่ที่ดี อาทิเช่น มีที่อยู่อาศัยที่ดี มีสุขภาพและการดูแลสุขภาพที่ดี มีสาธารณูปโภค เช่น การคมนาคมที่ดีมีสภาพแวดล้อมที่ดี เช่นน้ำ อากาศบริสุทธิ์ และยังรวมไปถึงการพักผ่อนและสันทนาการที่ดีตามสมควรอีกด้วย และความสุขทางใจที่ได้มาจากรู้จักความพอดี ความพอใจในสภาพที่เป็นอยู่ การมีทัศนคติ ต่อตนเอง และผู้อื่น มีความรัก ความอบอุ่น ความผูกพันกันในครอบครัว และเพื่อนมนุษย์ มีความอดทน เสียสละ ทำประโยชน์ให้แก่สังคม, คุณภาพชีวิต คือ ชีวิตที่มีคุณภาพ ชีวิตที่มีความสุข ชีวิตที่สามารถปรับตนเองให้เข้ากับธรรมชาติทั้งธรรมชาติทางกายภาพและธรรมชาติทางสังคม และสามารถปรับธรรมชาติให้เข้ากับตนเองโดยไม่เบียดเบียนสังคมและผู้อื่น คุณภาพชีวิตจึงหมายถึง ชีวิตที่มีสุขภาพ ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และสังคมที่ตนเองอยู่ได้อย่างดี ขณะเดียวกันก็สามารถดำรงชีวิตที่เป็นประโยชน์ให้กับตนเอง สังคมและประเทศชาติด้วย

คุณภาพชีวิตก็คือสภาพการดำรงชีวิตในสังคมที่เจ้าของชีวิตมีความพึงพอใจในช่วงเวลาหนึ่ง และความพึงพอใจนี้สามารถวัดหรือประเมินได้ทั้งด้านจิตใจและวัตถุ มีปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในช่วงเวลานั้นไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัวหรือของสังคมก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ความหมายคุณภาพชีวิต คือ การดำรงชีวิตของมนุษย์ในระดับที่เหมาะสมตามความจำเป็นพื้นฐานในสังคมหนึ่ง ในช่วงเวลาหนึ่งๆ องค์ประกอบของความจำเป็นพื้นฐานที่เหมาะสม อย่างน้อยก็น่าจะมีอาหารที่เพียงพอ มีเครื่องนุ่งห่ม มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม มีสุขภาพกาย และจิตใจดี ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งได้รับการบริการพื้นฐานที่จำเป็นทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อประกอบการดำรงชีพอย่างยุติธรรม คุณภาพชีวิต หมายถึง ความเข้าใจปัจเจกบุคคล ว่าความต้องการของเขาได้รับการตอบสนองแล้ว และไม่ถูกปฏิเสธในโอกาสต่างๆ ที่เขาจะได้รับ ความสุขและความพึงพอใจ ไม่ว่าจะด้านสุขภาพกายหรือทางสังคม ทางเศรษฐกิจของเขาจะอยู่ใน สถานภาพอย่างไร UNESCO ได้ให้ความหมายคำว่า คุณภาพชีวิตไว้ว่า คุณภาพชีวิตเป็นความรู้สึกของ การอยู่อย่างพอใจ ต่อองค์ประกอบต่างๆ ของชีวิตที่มีส่วนสำคัญมากที่สุดของบุคคล สรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต

หมายถึง การดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีความสุข มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมที่ตนอยู่ได้อย่างดี ขณะเดียวกันก็สามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้ศักยภาพส่วนบุคคลสร้างสรรค์ พัฒนาตนเองและสังคมให้อยู่รวมกันได้อย่างสันติสุขซึ่งดูได้จาก รายได้ของครอบครัวที่พอเพียงแก่การดำรงชีวิตขั้นต้น การมีงานทำที่เพียงพอแก่การยังชีพ การศึกษาและอัตราการเรียนรู้หนังสือของประชาชน โอกาสการมีส่วนร่วมในการปกครอง ประเทศ และการมีเอกราชของชาติที่ปราศจากการแทรกแซงครอบงำจากรัฐบาลอื่น

จากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของคุณภาพชีวิตที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต คือ การดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีความสุขทั้งทางด้านร่างกายและ จิตใจ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมที่ตนอยู่ได้เป็นอย่างดี ขณะเดียวกันก็สามารถเผชิญปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมดังนั้น คุณภาพชีวิตจึงเป็น ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการ ดำรงชีวิตอยู่ของบุคคลในองค์กร, สังคมและ ประเทศชาติ³ และจากการที่ได้สอบถามทำให้ทราบข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานด้านการจัดทำ ข้อมูลประวัติของกำลังพลใน กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ พบว่า สาเหตุหลักที่มีผล ทำให้ข้าราชการ ขาดราชการ, หนีราชการ และลาออกจากราชการ มักเกิดขึ้นจากตัวของ บุคคลนั้น ๆ เอง ส่วนมากจะมีปัญหาทางการเงิน ด้านสุขภาพ การบริหารเวลา ที่ไม่เพียงพอ และขาดความสุขจากการทำงาน ดังนั้นจึงเป็นประเด็นศึกษาที่สำคัญเพื่อนำ ปัจจัยหลักที่มีผล นำไปเป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการทหาร กรมทหารราบ ที่ 12 รักษาพระองค์ ให้ดีขึ้นต่อไป

การพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลและครอบครัว เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนากำลังพล ทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม และจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตลอดจน สร้างความมั่นคงในชีวิตเป็นการช่วยลดความกังวลห่วงใยในครอบครัว สร้างขวัญและ กำลังใจให้กับกำลังพล ทำให้มีสมาธิมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติภารกิจที่ได้รับให้สำเร็จ เป็นที่ยอมรับ ศรัทธา เชื่อมั่นต่อกองทัพของสังคมภายนอกและประชาชนทั่วไป

เป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้บังคับบัญชาที่ต้องการพัฒนากำลังพลที่เป็นส่วนสำคัญที่สุดของกองทัพบก เอกสารฉบับนี้ เป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลและครอบครัวของกองทัพบกในขั้นต้น ที่ข้าราชการทหาร กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ต้องนำไปปฏิบัติตาม และปรับปรุงพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับสภาพของหน่วย เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลและครอบครัวให้ดียิ่งขึ้นต่อไป โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งทางด้านกายภาพและคุณภาพ เพื่อสร้างรากฐานที่เข้มแข็งให้กับองค์กรก่อนที่จะนำไปสู่การพัฒนาและปฏิรูปการบริหารจัดการและการปรับโครงสร้างกองทัพ ให้มีศักยภาพทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชนและเป็นหนึ่งในกองทัพบกชั้นนำของภูมิภาค เพื่อให้สอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม ยุทธศาสตร์ทหาร ตลอดจนผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องมาศึกษาวิเคราะห์และวิจัยพัฒนาเพื่อให้ได้แนวความคิดข้อเสนอแนะในการจัดทำ หรือปรับปรุงพัฒนาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยสอดคล้องกับวิสัยทัศน์กองทัพบกและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป สำนักงาน เลขาธิการ ได้จัดสัมมนาคณะกรรมการยุทธศาสตร์ กองทัพบก เพื่อระดมความคิดเห็นเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลและครอบครัวของ กองทัพบกซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายสำคัญ เร่งด่วนของ ผู้บัญชาการทหารบกที่ต้องการพัฒนากำลังพล⁴

ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต การที่คนเราต้องดำเนินชีวิตให้มีการอยู่ดี กินดีได้นั้นต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยสนับสนุนหลาย ๆ ด้าน ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ต้องประกอบด้วยกันอย่างกลมกลืนให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล สถานที่ เวลา และความเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคุณภาพชีวิตของแต่ละบุคคลแต่ละสังคมนั้นย่อมแตกต่างกันไป ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านได้พยายามศึกษาค้นคว้าวิจัย เกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต ดังต่อไปนี้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตแบ่งเป็น 6 ปัจจัยใหญ่ ๆ คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสุขภาพ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ คุณภาพชีวิตที่ดีได้นั้นจะต้องมีปัจจัยพื้นฐานหลายอย่าง เช่น ปัจจัยด้านความสมบูรณ์ด้านร่างกายและสติปัญญา หมายถึง การที่มนุษย์มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้นั้น ต้องมีความ

เป็นปกติของร่างกายและสติปัญญาเป็นพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ การมีอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย สมบูรณ์ครบถ้วน มีสุขภาพอนามัยแข็งแรง มีพลังกำลังที่สามารถทำกิจการงานได้ดี เช่นเดียวกับคนอื่น ๆ มีระดับพัฒนาการของสติปัญญาเป็นปกติ สามารถศึกษาเล่าเรียน คิดไตร่ตรอง หาเหตุผลต่าง ๆ รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ต่อมาเป็นปัจจัยด้านความสมบูรณ์ด้านจิตใจและอารมณ์ หมายถึง การเป็นผู้ที่มีจิตใจที่ดี มีอารมณ์แจ่มใสมั่นคง ไม่แปรปรวน หงุดหงิดโมโหง่าย จิตใจมีคุณธรรม ไม่อิจฉาริษยา หรือเคียดแค้นพยาบาทผู้อื่น เป็นผู้มองโลกในแง่ดี มีความโอบอ้อมอารี พร้อมทั้งจะช่วยเหลือผู้ที่ตกทุกข์ได้ยากหรือเดือดร้อนเสมอ การมีพื้นฐานด้านจิตใจและอารมณ์ที่ดี จะช่วยให้คุณเกิดความสุขและความสงบในการดำรงชีวิต และยังมีปัจจัยด้านความสมบูรณ์สังคมและสิ่งแวดล้อม คือการเป็นคนที่ได้รับการยอมรับจากคนทั่วไปอันเนื่องมาจากการมีมนุษยสัมพันธ์อันดี มีความสามารถในการปรับตัวยอมรับความสามารถและความสำคัญของผู้อื่น ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่อยู่รอบตัว ดังนั้นจึงเป็นผู้ที่เห็นคุณค่าของบุคคลและสิ่งแวดล้อม และคิดที่จะปรับปรุงพัฒนาให้สิ่งแวดล้อมเหล่านั้นคงคุณค่า และประโยชน์อยู่ตลอดไป จะยอมให้เกิดความเสียหาย หรือมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมบ้างก็เป็นเพียงส่วนน้อยที่สุด การมีความสมบูรณ์ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม จะช่วยให้คุณมีชีวิตที่เหมาะสมกลมกลืน และเข้ากันได้ดีกับสังคมและสิ่งแวดล้อมของตน อีกทั้งยังมีปัจจัยด้านความสมบูรณ์ของสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิต สามารถที่จะจัดหาสิ่งจำเป็นต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ชีวิตดำรงอยู่ได้อย่างดีตามฐานะของตนเอง ตลอดจนสภาพของสังคมเศรษฐกิจ และยุคสมัย ปัจจัยจำเป็นเหล่านี้ ได้แก่ ปัจจัย 4 ซึ่งมี อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจนการได้รับการศึกษา การพักผ่อน ซึ่งบุคคลจำเป็นต้องจัดให้มีขึ้น ตามความจำเป็นในสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมของตน การมีปัจจัยจำเป็นในการดำรงชีวิตที่ดีและพอเพียง ย่อมช่วยให้คุณมีความสะดวกสบาย ไม่ลำบากขัดสน และยอมนำมาซึ่งความสุขและความพึงพอใจชีวิต

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ ประกอบด้วยโครงสร้างทางร่างกายและจิตใจมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เข้ามากระตุ้นส่งผลให้เกิดเป็นพฤติกรรม นอกจากสิ่งเร้าแล้ว สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออก

ของพฤติกรรมได้แก่การรับรู้ การเรียนรู้ แรงจูงใจ เจตคติ และบุคลิกภาพ รวมถึงสิ่งเร้าภายนอก เช่นอิทธิพลทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนได้แก่ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งปัจจัยภายในตัวบุคคลก็สามารถแบ่งได้เป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความต้องการ เป็นสภาวะความจำเป็นของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองแตกต่างกันไปตามเพศอายุ วุฒิภาวะ ความสามารถ ความสนใจและการพัฒนาการด้านต่างๆ ด้านการรับรู้ก็เป็นกระบวนการในการเลือกรับจัดระเบียบและแปลความหมายของสิ่งเร้าที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมเช่นไร ซึ่งการแปรความนั้นเป็นผลการเรียนรู้ ต่อมาด้านการเรียนรู้ เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลไปจากเดิม เป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่วนด้านแรงจูงใจ เป็นภาวะที่บุคคลได้รับการกระตุ้นให้มุ่งไปสู่เป้าหมายบางอย่าง และด้านเจตคติ เป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในการที่จะมีปฏิกริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้น ส่วนทางด้านบุคลิกภาพ เป็นคุณสมบัติและอุปนิสัยเฉพาะตัวของบุคคลที่ได้รับ การปลูกฝังแต่วัยเด็กและเป็นตัวกำหนดลักษณะการแสดงออกของบุคคลนั้น ปัจจัยภายนอกตัวบุคคลแบ่งได้เป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านอิทธิพลทางครอบครัว เป็นจุดเริ่มต้นของการที่บุคคลแสดงพฤติกรรมในสังคม ตามแบบอย่างค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ของครอบครัว ด้านอิทธิพลทางสังคม สภาวะการณ์ของสังคม มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของบุคคลและส่งผลต่อพฤติกรรมทางสังคม ด้านอิทธิพลทางวัฒนธรรม เป็นตัวกำหนดรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในสังคม เกิดความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ ด้านอิทธิพลทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับการกินอยู่และความสามารถในการตอบสนองความต้องการ ด้านอิทธิพลทางสิ่งแวดล้อม ที่บุคคลต้องมีปฏิสัมพันธ์ด้วย เกิดเป็นพฤติกรรมการแสดงออกต่างๆ

นอกจากนั้นความต้องการของบุคคล ยังเป็นสิ่งกระตุ้น ให้เกิดการตอบสนองหรือการแสดงพฤติกรรมของบุคคล โดยความต้องการของบุคคลสามารถแบ่งได้หลายลักษณะดังนี้ ความต้องการทางกายภาพ เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคล และความต้องการทางจิตใจ เป็นความต้องการที่สลับซับซ้อนและเกิดขึ้นจากอิทธิพลของการเรียนรู้และประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดความต้องการแตกต่างกันไป แนวคิด

เกี่ยวกับความต้องการ อาจแบ่งแยกได้ตาม Maslow ที่แสดงให้เห็นว่ามนุษย์ความต้องการตามลำดับขั้น โดยมีหลักพื้นฐานคือบุคคลย่อมมีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นแทนอย่างต่อเนื่องไปเรื่อยๆ ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วไม่เป็นสิ่งจูงใจในพฤติกรรมอื่น ๆ ส่วนความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจะเป็นสิ่งจูงใจในพฤติกรรมของบุคคลนั้น และความต้องการของบุคคลจะเรียงลำดับความสำคัญจากความต้องการพื้นฐานจนถึงความต้องการขั้นสูงสุด เมื่อความต้องการในลำดับขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลก็จะเกิดความสนใจกับความต้องการระดับสูงขึ้นต่อ ๆ ไป⁴

จากการทบทวนความหมายของ “คุณภาพชีวิต” ที่นักวิชาการหลายท่านที่นิยามไว้พอสรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ที่ดีที่ได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นความพอใจในการดำรงชีวิตและมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม และมีความสุข โดยมีองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต ในสังคมปัจจุบันการที่บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นอกจากจะต้องประกอบด้วย ปัจจัย 4 ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตโดยทั่วไป ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรคแล้ว ยังต้องประกอบด้วยปัจจัยอื่นอีก ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายว่า องค์ประกอบ หรือลักษณะของการมีคุณภาพชีวิต ตลอดจนลักษณะสังคมที่ก่อให้เกิดคุณภาพชีวิต มีองค์ประกอบหรือลักษณะของการมีคุณภาพชีวิต ได้แก่ มีอาหารที่มีคุณค่า มีกินและกินเป็น มีที่อยู่อาศัยและที่ทำงานที่สะอาด สะดวก สบาย มีความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว มีสุขภาพดี มีพละนาถัย มีการศึกษา และมีโอกาสที่จะเรียนรู้ เป็นผู้ผลิตและบริโภคเป็น มีอาชีพสุจริต มีคุณธรรม และจริยธรรม รู้จักหาความรู้ แก้ปัญหาและคลายทุกข์ด้วยกุศลวิธี รู้จักตัดสินใจ ผูกมิตรและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ขวนขวายทำใจที่มีประโยชน์ มีเวลาว่าง และใช้เวลาว่างพัฒนาตนเอง⁵

ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เป็นปัจจัยที่สำคัญมาอย่างหนึ่งของความแตกต่างระหว่างบุคคล กล่าวได้ว่า ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เป็นสัญชาตญาณที่ติดตัวมนุษย์มาแต่กำเนิดมีอยู่ 5 ขั้นตอน เริ่มจากต่ำสุดไปสูงสุด โดยที่มนุษย์จำเป็นต้องได้รับการ

ตอบสนองความต้องการขั้นต่ำสุดจนเป็นที่พอใจก่อนที่ความต้องการขั้นสูง ความต้องการของมนุษย์แต่ละคนจะแตกต่างกันไป และพฤติกรรมหนึ่งก็สามารถตอบสนองความต้องการหลายๆ อย่างได้ในเวลาเดียวกัน โดยได้จัดความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ไว้ดังนี้ ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต เช่น อากาศ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม การพักผ่อน การขับถ่าย เป็นต้น ความต้องการความปลอดภัย เป็นความต้องการความปลอดภัยมั่นคง ความคุ้มครองปกป้อง ความต้องการความมั่นคงทางวัตถุปัจจัยภายนอก ความปลอดภัยจากการคุกคาม ปลอดภัยจากความวิตกกังวล อันตรายและความเจ็บปวดต่างๆ ความต้องการความรัก และความเป็นเจ้าของ หมายถึงความต้องการทางสังคม เช่น ความต้องการความรัก อยากให้ตนเป็นที่รักได้รับการยอมรับจากกลุ่ม ต้องการมีส่วนร่วมในกลุ่ม ความต้องการยอมรับนับถือ หมายถึง ความต้องการความเคารพนับถือจากผู้อื่นความต้องการบรรลุศักยภาพสูงสุดแห่งตน เป็นความต้องการสูงสุดของบุคคล ที่จะต้องพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างตามความเหมาะสมและความสามารถของตนเองในทางที่สร้างสรรค์ดีงาม⁶

ทฤษฎีแรงจูงใจของเฮอริชเบิร์ก ได้แบ่งองค์ประกอบ ออกเป็น 2 ประการ ได้แก่ องค์ประกอบจูงใจ เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติโดยตรง และเป็นสิ่งจูงใจให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ประกอบด้วย ความสำเร็จในการทำงาน การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้นประสบผลสำเร็จอย่างดี สามารถแก้ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับงาน และรู้จักป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น และการได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลในหน่วยงานหรือบุคคลอื่นๆ ที่มาขอคำปรึกษาซึ่งอาจแสดงออกในรูปการยกย่องชมเชย การให้กำลังใจ การแสดงความยินดีการแสดงออกที่ทำให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ ลักษณะของงานนั้นน่าสนใจ ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำทนายให้ลงมือทำ หรือเป็นงานที่มีลักษณะทำตั้งแต่ต้นจนจบโดยลำพัง ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลงานใหม่ๆ และมีอำนาจอย่างเต็มที่ ไม่มีการตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด ความก้าวหน้า การได้รับเลื่อนขั้น การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น มีโอกาสได้ศึกษาต่อเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม ได้รับการฝึกอบรมดูงาน องค์ประกอบคำจูง หรือองค์ประกอบสุขอนามัยเป็นองค์ประกอบที่ช่วยป้องกันการปฏิบัติงานของบุคลากรที่จะเกิด

ความไม่ชอบงานหรือหย่อนประสิทธิภาพ ประกอบด้วย เงินเดือน สิ่งตอบแทน การปฏิบัติงานในรูปเงิน รวมถึงการเลื่อนขั้นเงินเดือนในหน่วยงานนั้น เป็นที่พอใจของบุคคลที่ทำงาน โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต หมายถึง ความน่าจะเป็นที่บุคคลจะได้รับความก้าวหน้าในทักษะวิชาชีพ ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หมายถึง ความมีสัมพันธ์อันดีต่อกันสามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี สถานะของอาชีพ หมายถึง อาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับและนับถือของสังคม มีเกียรติและมีศักดิ์ศรี และนโยบายและการบริหาร หมายถึง การจัดการและการบริหารงานขององค์กร การติดต่อสื่อสารภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ⁷

ปัจจัยและองค์ประกอบที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เกิดความรู้สึกยินดี มีความสุข และเต็มใจในการทำงาน หรือมีเจตคติทางบวกต่องานที่กำลังปฏิบัติอยู่ หรือทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานนั้น เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคลากรเกิดความพยายาม กระตุ้นให้อยากทำงาน จนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ ซึ่งปัจจัยที่ทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการทำงาน คือการมีความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งผู้ปฏิบัติงานจะมีความรู้สึกว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเป็นอันดับแรกที่จะทำให้ตนรู้สึกพึงพอใจในการทำงาน และความต้องการความมั่นคงปลอดภัยนี้จะมากขึ้น ตามอายุผู้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงมักจะรู้สึกมั่นคงในการทำงาน มีความสำคัญน้อยกว่าผู้มีการศึกษาต่ำ ต่อมาก็คือโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน การได้เลื่อนขั้นตำแหน่ง การงานสูงขึ้น การมีโอกาสก้าวหน้าในการทำงานที่มีจากความสามารถของตนเองนั้น ย่อมทำให้เกิดความภาคภูมิใจ เกิดความพึงพอใจในการทำงาน นอกจากนี้ยังพบว่า เพศชายมีความต้องการในเรื่องนี้มากกว่าเพศหญิง แต่ความต้องการในลักษณะนี้จะลดลงเมื่อมีอายุมากขึ้นเรื่องค่าจ้างหรือรายได้ ผู้ปฏิบัติงานจัดอันดับค่าจ้างไว้ในอันดับเกือบสูงสุด แต่อย่างน้อยก็ว่า โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน และความมั่นคงปลอดภัย องค์ประกอบนี้มักจะก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจใน การทำงานมากกว่าความพึงพอใจ เพศชายจะเห็นค่าจ้างเป็นสิ่งสำคัญมากกว่าเพศหญิง เรื่องลักษณะของงานที่ทำ องค์ประกอบนี้จะมีส่วนสัมพันธ์กับความสามารถ ของผู้ปฏิบัติงาน กล่าวคือ หากผู้ปฏิบัติ ได้ทำงานตามที่ตนเองต้องการหรือถนัดแล้ว จะเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ด้านการ

ควบคุมดูแลหรือบังคับบัญชา ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่องานได้ อาจเป็นองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุให้ผู้ปฏิบัติงานขาดงานหรือลาออกได้ ลักษณะทางสังคม เป็นลักษณะที่ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม หรือต้องการให้สังคมยอมรับตนเองหากผู้ปฏิบัติงานรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมแล้ว จะก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานขึ้น องค์ประกอบนี้ มีความสัมพันธ์กับอายุและระดับงานและเพศหญิงจะให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบนี้มากกว่า เพศชาย การติดต่อสื่อสาร การรับส่งข้อมูลต่าง ๆ คำสั่งการทำงานรายงานการ ติดต่อทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้มีความสำคัญมากต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จ ล่วงไปด้วยดี และผู้มีการศึกษาระดับสูง จะให้ความสำคัญต่อ องค์ประกอบนี้ เรื่องสภาพการทำงาน สภาพแวดล้อมทั่วไป เช่น อุณหภูมิ แสงสว่าง เสียง ห้องทำงาน ห้องอาหาร องค์ประกอบเหล่านี้มีความสำคัญมาก และสุดท้ายคือผลประโยชน์ตอบแทน ได้แก่ เงินบำเหน็จบำนาญ ค่ารักษาพยาบาลเงินสวัสดิการ วันหยุด วันพักผ่อนต่าง ๆ⁹

กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ มีนายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน บรรจุนจริงอยู่ 106 นาย มีหน่วยขึ้นตรงอยู่ด้วยกันจำนวนสามกองพัน ทั้งสามกองพันนั้นมีการพลบรรจุนจริงเฉลี่ยแล้วอยู่ที่กองพันละ 346 นาย ทั้งสี่หน่วยนี้เป็นหน่วยทหารราบยานเกราะ¹⁰ ขึ้นตรงกับกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ ผู้บังคับหน่วยทุกท่านตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีความคิดริเริ่ม และความเสียสละในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพลทุกระดับ ตั้งแต่พลทหารกองประจำการ นายทหารประทวน นายทหารสัญญาบัตร ตลอดจนแม่บ้านและบุตรหลาน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีมีขวัญกำลังใจ มีความรักความสามัคคีอันเป็นปัจจัยพื้นฐานในการที่จะทำให้กำลังพลทุกนาย มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หนังสือสั่งการและนโยบายของกองทัพบกอย่างเคร่งครัด ทั้งด้านที่พักอาศัย สภาพอาคารสำนักงาน ภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อม การสุขาภิบาลโรงนอนทหาร สถานที่บริการและสันนนาการ ร้านค้าสวัสดิการ ห้องตัดผม ห้องออกกำลังกาย ห้องพักผ่อน ห้องสมุด ต่อมาเป็นด้านอาหารและโภชนาการ โรงเลี้ยง ที่นั่งรับประทาน และยังมีการตรวจสุขภาพของข้าราชการ และครอบครัวเป็นประจำทุกปี จัดให้มีการตรวจร่างกายประจำปี มีการส่งเสริมให้ออกกำลังกาย

และเล่นกีฬาตามความเหมาะสม โดยมีผู้บังคับบัญชาร่วมออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ¹¹

จากการที่วิเคราะห์ปัญหาของข้าราชการทหาร กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ และหน่วยขึ้นตรงพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตที่สำคัญนั้น อาจเกิดจากปัจจัยทางด้านการเงิน เพราะเมื่อมีปัญหาทางด้านการเงินแล้ว จะเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดปัญหาทางด้านอื่น ๆ ตามมา เช่น ปัญหาครอบครัวเกิดการทะเลาะกับคนในครอบครัว มีการกู้เงินนอกระบบ เกิดภาระหนี้สินรอบตัว มีปัญหาการลักขโมย ไม่มีสมาธิและความรู้สึกอยากทำงาน และหาทางออกด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้องเป็นเหตุให้ตนเองต้องเดือดร้อน นอกจากนี้ยังมีเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นให้เป็นกรณีศึกษาซึ่งเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น ซึ่งเกี่ยวกับการถูกรุกการเอาเปรียบจากผู้ที่มีอำนาจ ทำให้เสียผลประโยชน์ จนทำให้เป็นชนวนเหตุเกิดโศกนาถกรรม

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละห้วงเวลานั้นก็เป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่ง เช่นปัจจุบันเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ covid-19 เชื้อได้ลุกลามไปอย่างรวดเร็วในทุกภูมิภาคของโลก ณ ตอนนี้อยู่ภายใต้การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้เป็น "การระบาดใหญ่" หลังจากทางการจีนยืนยันเมื่อ 31 ธันวาคม 2562 ว่าเกิดการระบาดของเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ในเมืองอู่ฮั่น ทำให้ปัจจุบันไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่แพร่ระบาดไปแล้วอย่างน้อย 185 ประเทศและดินแดนทั่วโลก มีผู้ติดเชื้อกว่า 2,900,422 คน และคร่าชีวิตผู้คนไปแล้วกว่า 203,055 คน ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการในกรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ด้วย เนื่องจากครอบครัวของกำลังพลบางนาย ต้องตกงานเพราะบางองค์กร ได้ปิดตัวลงไป บางรายประกอบอาชีพส่วนตัวก็ต้องปิดกิจการลงชั่วคราวเนื่องจากเกิดการระบาดของเชื้อไวรัสอยู่ จึงเป็นแนวคิดหาวิธีการดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างไรในสถานการณ์แบบนี้¹²

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว เป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงชีวิต ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชดำรัสแก่ชาวไทยเพื่อ

เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ทรงปรับปรุงพระราชทานเป็นที่มาของนิยาม 3 ห่วง 2 เงื่อนไขที่¹³ มีความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวตลอดจนการใช้ความรู้ความรอบคอบและคุณธรรมประกอบการวางแผนการตัดสินใจ และการกระทำต่างๆ ความพอดีที่ไม่มากและไม่น้อยจนเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น พิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ การเตรียมตัวให้พร้อมต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงรอบตัว ปัจจัยเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้นั้น จะต้องอาศัยความรู้และคุณธรรม เป็นเงื่อนไขพื้นฐาน กล่าวคือเงื่อนไขความรู้ ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการดำเนินชีวิตและการประกอบการงาน ส่วนเงื่อนไขคุณธรรม คือการยึดถือคุณธรรมต่าง ๆ อาทิ ความซื่อสัตย์สุจริต โดยการดำรงชีวิตตามหลักการทั้งสามข้อนั้น จำเป็นต้องมีความรู้และคุณธรรมประกอบด้วย ความรู้ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันที่เหมาะสม¹⁴

อย่างที่กล่าวมาข้างต้น การพึ่งพาตัวเองได้เป็นเพียงส่วนเริ่มต้นของการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเมื่อทุกคนสามารถดูแลตัวเอง และครอบครัวได้แล้ว ขั้นต่อไปอาจทำการพัฒนาธุรกิจ โดยมีการรวมกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการรวมกลุ่มกันนั้น ไม่จำกัดเฉพาะการรวมกลุ่มของชาวบ้าน เกษตรกร สหกรณ์ อุตสาหกรรม การแลกเปลี่ยนแนวคิดการลงทุน เพื่อเป็นการต่อยอดความรู้ การแบ่งปันความช่วยเหลือส่งกลับคืนสู่สังคม ไปสู่กลุ่มที่ยังต้องการความช่วยเหลืออยู่ ในรูปแบบกิจกรรมจิตอาสา เพื่อสร้างสังคมที่เข้มแข็งและอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ซึ่งเราสามารถนำหลักการปฏิบัติไปปรับใช้ได้ทั้งในชีวิตการทำงาน และการดำรงชีวิตต่อไปข้าราชการทหาร ในกรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ ได้นำแนวคิดไปปฏิบัติโดยการใช้พื้นที่ว่างเปล่าปลูกพืชผักสวนครัว ระยะเวลาสั้น และระยะกลาง เป็นการลดรายจ่ายในครัวเรือน มีจิตสำนึกที่ดี มีความรักสามัคคีกับคนในครอบครัว เพื่อนบ้าน และในสังคม มากขึ้น¹⁵

บทสรุปข้อมูลคุณภาพชีวิต อาจมีการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ข้าราชการทหาร กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ต้องปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงาน พิจารณาเป็นรายด้าน เช่น ด้านผลตอบแทนต้องเพียงพอและยุติธรรม เพิ่มค่าตอบแทน ให้เหมาะสมกับภารกิจและความเสี่ยง ดูระยะเวลาในการงานของแต่ละบุคคล เพื่อให้ ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจ และรู้สึกเป็นธรรม รวมทั้งคำนึงถึงขวัญและกำลังใจ ของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความพึงพอใจและกระตุ้นการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพการทำงานสูงขึ้น อันนำไปสู่คุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี ต่อมาเรื่อง ความก้าวหน้าและความมั่นคง ผู้บังคับบัญชาสามารถสร้างความก้าวหน้าให้กับบุคลากร ด้วยการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ และเพิ่มค่าตอบแทนให้เป็นไปตามความรู้ ความสามารถ ยุติธรรมและเหมาะสมกับทักษะของแต่ละบุคคลด้วยระบบพิจารณาความดี ความชอบที่เป็นธรรม¹⁶

ในการประเมินผลงานของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมาย รวมทั้งเกิดความผูกพันกับหน่วยงานและผู้ร่วมงาน สนับสนุนส่งเสริม ให้มีการศึกษาเพิ่มเติม มีการศึกษาสูงขึ้นจากที่เป็นอยู่อย่างน้อยก็ให้มีวุฒิการศึกษา ถึงระดับปริญญาตรี โดยใช้เวลานอกราชการในการศึกษาหาความรู้ เพื่อยกระดับ การศึกษา เป็นเครื่องประกันความก้าวหน้าในการทำงานในอนาคต และทำให้เกิดความ มั่นใจในการทำงาน เมื่อต้องทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ส่งเสริมให้ผู้ที่มีการศึกษาสูง ได้รับการพิจารณาในงานที่สำคัญ เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้ได้ขวนขวายในการศึกษาหา ความรู้เพิ่มเติมด้วยควบคู่กันไป ต่อมาเรื่องการบูรณาการทางสังคม ควรเปิดโอกาสให้กำลัง พลในระดับต่าง ๆ ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน ชัดเจนตามความเหมาะสมกับระดับของงาน ส่งเสริมให้มีการแสดงความคิดเห็นเสนอ ผลงานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดการยอมรับ โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชาทุกระดับควรมี ความกว้างทางความคิด มุ่งแก้ปัญหาในการทำงานเชิงสร้างสรรค์ มิใช่มุ่งตำหนิติเตียน หรือ ตอกย้ำข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น¹⁷

ความคิดที่แปลกใหม่อาจทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่แนวทางที่ดีได้ ในการประสานและปฏิบัติงานร่วมกันในโอกาสต่าง ๆ และสร้างกิจกรรมเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกัน ทั้งในหน่วยงานทหารและหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในงาน ภาคภูมิใจในอาชีพและเกิดการเห็นคุณค่าของตนเองเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดพลังอำนาจที่ไม่มีตัวตน ในการทำงานในสังคมที่สามารถทำให้ข้าราชการทหารกรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ ได้รู้สึกว่าคุณค่าของตนเองมีความสำคัญในสังคม และมีศักดิ์ศรีในการทำงานเกิดความรักความผูกพันต่อสถานที่ทำงาน ยึดมั่นหลักประชาธิปไตย โดยผู้บังคับบัญชาจะต้องให้ความเสมอภาคในการทำงานของบุคลากรในระดับต่าง ๆ และส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสิทธิกำลังพล ตามขอบเขตที่ได้รับมอบหมาย ผู้บังคับบัญชาควรรับฟังปัญหาและแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะในสิทธิของกำลังพลตามขอบเขตที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนให้ความสำคัญเป็นเอกภาพในการปฏิบัติงานโดยกำกับดูแลและช่วยเหลือสนับสนุนตามสมควร เพื่อให้ภารกิจสำเร็จตามเวลาที่กำหนด และกำกับดูแลการปฏิบัติตนของกำลังพลให้เป็นไปตามแบบธรรมเนียมและวินัยทหาร ทำให้ทุกคนได้มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของงาน และมีส่วนรับผิดชอบในความสำเร็จ และความล้มเหลวของงาน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรักในงาน และเกิดความพึงพอใจในการทำงานสูงขึ้น¹⁸

บุคคลที่มีความพึงพอใจในการทำงานสูงขึ้นมักทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้นตามลำดับ และที่ขาดไม่ได้เมื่อการทำงานประสบผลสำเร็จก็ต้องมีการชมเชย และประกาศยกย่องสรรเสริญผู้นั้นให้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้มากขึ้นด้วย และที่สำคัญด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัวของข้าราชการทหาร กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ ผู้บังคับบัญชาควรวางแผนแบ่งมอบหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้แน่นอนและเด่นชัด โดยคำนึงอยู่เสมอในเรื่องความเป็นส่วนตัวและความต้องการเวลาให้กับครอบครัวของผู้ปฏิบัติงานในทุกๆระดับ มีการจัดการกำลังพลที่เหมาะสม และเพียงพอในการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถวางแผนและบริหารเวลาให้กับครอบครัวได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้กำลังพลได้

มีโอกาสใช้ชีวิตร่วมกับครอบครัวให้มากขึ้น รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ และเปิดโอกาสให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในกิจกรรม¹⁹

นอกจากนั้นผู้ปฏิบัติงานจะต้องพยายามจัดสรรเวลาให้ครอบครัวอย่างเพียงพอ และบริหารเวลาในการทำงานมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลถึงประสิทธิภาพของตนเองและหน่วยงาน ปลุกจิตสำนึก สร้างความภาคภูมิใจและสร้างศักดิ์ศรี และปลูกฝังให้มีความผูกพัน ความรักในหน่วยงาน และเห็นว่าหน่วยงานของตนเองมีความสำคัญกับประเทศชาติและสังคม ก็จะทำให้ตนเองได้รับการยอมรับนับถือจากผู้อื่น ทหารายได้พิเศษมาจุนเจือครอบครัว ส่งเสริมอาชีพให้แม่บ้านมีรายได้นำมาช่วยเหลือครอบครัว ซึ่งก็สามารถช่วยให้มีผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น²⁰ นอกเหนือจากเงินเดือนที่ข้าราชการทหาร กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ ได้รับในแต่ละเดือน ผู้บังคับบัญชาอาจจะต้องประสานกับภาครัฐหรือเอกชน ในการให้การอบรมในวิชาชีพต่าง ๆ มาให้ความรู้และฝึกการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ซึ่งจะทำให้เกิดผลตอบแทนที่เพียงพอ ส่งผลไปถึงความพึงพอใจในการทำงาน และความพึงพอใจในอาชีพรับราชการทหารได้

ดังนั้นประสิทธิภาพสูงสุดจะเกิดขึ้นได้เริ่มจากผู้น้องค์กรต้องย้อนมาดูแลใส่ใจ และรักษาบุคลากรของตนเอง เพราะบุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีค่ามหาศาล อีกทั้งยังต้องพัฒนาให้มีสมรรถนะที่เหมาะสมกับความต้องการในระยะยาว การที่ต้องสูญเสียบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถไปด้วย สาเหตุใดก็ตามย่อมเท่ากับว่าต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีค่าไปในขณะเดียวกันก็ต้องลงทุนอีกหลายๆ ด้าน เพื่อที่จะสรรหา คัดเลือก ฝึกอบรม และพัฒนาบุคลากรเข้ามาทดแทน ทำให้เสียเวลาและผลประโยชน์มาก แม้ว่าปัจจุบันจะมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาก โดยเทคโนโลยีนั้นถูกนำมาใช้แทนคนในการทำงาน แต่ก็ไม่ได้เป็นเครื่องบ่งชี้ที่สำคัญที่สุดในความสำเร็จ สำคัญที่สุดคือคนที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานนั้นต่างหากที่เป็นเครื่องบ่งชี้ เพราะเป็นผู้คิด ผู้ปฏิบัติ และผู้วางแผนในการทำงาน ดังนั้น ถ้าบุคลากรมีคุณภาพ มีความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่นั้น ก็จะประสบผลสำเร็จดี มากกว่าคนที่ไม่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หรือความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน²¹

ทั้งหมดนี้จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาข้าราชการทหาร ในกรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ ให้มีขีดความสามารถ ในการพัฒนาหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะ จากสถานการณ์โรคไวรัส COVIC – 19 ระบาด ทำให้มีผลกระทบกับการใช้ชีวิตของกำลังพล บางครอบครัวตกงาน ทำให้ขาดรายได้ ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดต้องการ ส่งเสริมให้กำลังพล มีความเข้าใจ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ใช้พื้นที่บริเวณรอบๆ ให้เกิดประโยชน์ ด้วยการปลูกพืชผักสวนครัว ทำปุ๋ยหมัก ปลูกไม้ผล หลังบ้าน ลดค่าใช้จ่าย พึ่งตนเองได้ " พออยู่พอกิน" ประมาณตน ไม่ใคร่อยากใคร่มี เช่น ผู้อื่น ผู้บังคับหน่วย ใส่ใจสอบถามข้อมูลส่วนตัว แก้ไขปัญหา ให้การช่วยเหลือกำลังพล และที่สำคัญตัวกำลังพลเองนั้นก็ต้องปรับสภาพตัวเอง ให้เกิดความสมดุล สามารถใช้ชีวิต อยู่กับปัจจุบัน กับสถานการณ์ ที่เปลี่ยนแปลงไปให้ได้อย่างมีความสุข, มีการจัดทำระบบ แอปพลิเคชันเกี่ยวกับเรื่องการตรวจวัดคุณภาพชีวิตสำหรับกับนายทหารสัญญาบัตร นาทหารประทวน และพลทหารกองประจำการ เพื่อรับทราบความต้องการ รวบรวมข้อมูล ไปประเมินผล นำไปสู่การหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุด ก็จะสามารถช่วยเพิ่ม คุณภาพชีวิตให้ได้ดี, เร่งดำเนินการการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้กับกำลังพล โดยการจัดตั้ง คณะทำงาน วางแผนงานช่วยเหลือในระยะต้น ด้วยการหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ และ ดำเนินกลยุทธ์ด้วยวิธีการจัดวิทยากร 1 คน ต่อกำลังพล 10 คน มาให้ความรู้และแนว ทางการแก้ไข ให้รู้จักวางแผนการใช้เงิน ประมาณการรายรับ รายจ่าย ให้พอดี ในระยะ กลางจัดตั้งคลินิกปรับความคิดให้รู้จักการใช้ชีวิตอย่างมั่นคง แทนการกู้หนี้ยืมสิน และใน ระยะยาวมีการจัดทำโครงการลดรายจ่ายโดยจัดตั้งร้านค้าสวัสดิการ รณรงค์ให้ใช้ รถจักรยานยนต์แทนรถยนต์ ส่งเสริมให้กำลังพลและครอบครัว ปลูกพืชผักสวนครัว ลด รายจ่าย หน่วยสนับสนุนพื้นที่ว่างเปล่าให้กำลังพลทำประโยชน์ เช่น เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา ปลูก ผักสวนครัว ไร่กินและขาย ทำให้เกิดรายได้เพิ่มมากขึ้น มีการออมเงิน สามารถปลดหนี้ได้ กลับมาอยู่ในสภาวะการเงินที่ปกติ เป็นตัวอย่างให้กับกำลังพลผู้อื่น หน่วยจัดทำ Application ติดตามคุณภาพชีวิตของกำลังพล และนำแนวทาง เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย เพิ่มเงินออม เสนอข้อมูลไปยังกองพล กองทัพภาคที่ 1 และ กองทัพบก ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ¹ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา. เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ ราชกิจจานุเบกษา [อินเทอร์เน็ต]. 2561 [เข้าถึงเมื่อ 2 เมษายน 2563]; (1):[หน้า 1-12]. เข้าถึงได้จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/>
- ² คู่มือการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลและครอบครัวของกองทัพบก พุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร: ยศ.ทบ.;2560.แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต; หน้า 7-12.
- ³ พัฒนิน กิติพราภรณ์. คุณภาพชีวิตการท างานของข้าราชการกรมบัญชีกลางใน ส่วนกลาง. งานวิจัย [อินเทอร์เน็ต] 2556 [เข้าถึงเมื่อ 2 เมษายน 2563];56(-): [หน้า 8-13]. เข้าถึงได้จาก <http://dspace.spu.ac.th/dspace.spu.ac.th.pdf>
- ⁴ ธนิตา ชีร์ตัน. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรัก [งานวิจัยนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิชาเอกการจัดการทั่วไป]. นครนายก: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี; 2554.
- ⁵ จุฬารัตน์ คนเพียร. คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสอง คลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา [งานนิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป].ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา; 2558.
- ⁶ บ้านจอมยุทธ. ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์. [อินเทอร์เน็ต] 2543 [เข้าถึงเมื่อ 10 เมษายน 2563];43(1): [หน้า 1]. เข้าถึงได้จาก www.baanjommyut@yahoo.com
- ⁷ อำนวยชัย บุญศรี. ทฤษฎีของเฮอริชเบอร์ก.บทความ [อินเทอร์เน็ต] 2556 [เข้าถึงเมื่อ 12 เมษายน 2563];56(1): [หน้า 1-4]. เข้าถึงได้จาก <http://aumnuychai.blogspot.com/>
- ⁸ นางสาวนิตา แก่นสำโรง. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน.บทความทางวิชาการ [อินเทอร์เน็ต]2558 [เข้าถึงเมื่อ 18 เมษายน 2563];58(1):[หน้า 1-4]. เข้าถึงได้จาก <http://www.acn.ac.th/articles/mod/forum/discuss.php?d=173>
- ⁹ ศุภกิตต์ กิจประพฤทธิ. ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท แบนคอก รีซอร์ส เซ็นเตอร์ จำกัด [วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต/ปริญญาตรี].กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ; 2553.

- ¹⁰ อัตราการจัดและยุทโธปกรณ์ของกองทัพบก พุทธศักราช 2530.กรุงเทพมหานคร: กรมยุทธศึกษาทหารบก; 2530.37-42; หน้า 1
- ¹¹ คู่มือการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลและครอบครัวของกองทัพบก พุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร: ยศ.ทบ.;2560.แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต; หน้า 7-12.
- ¹² คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล.ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019.บทความทางวิชาการ [อินเทอร์เน็ต]2563 [เข้าถึงเมื่อ 20 เมษายน 2563];63(1) :[หน้า 1-3]. เข้าถึงได้จาก <https://www.si.mahidol.ac.th/th/healthdetail.asp?aid=1410>
- ¹³ นางสาวสุนันท์ เสียงสนั่น.แนวทางการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง.บทความทางวิชาการ [อินเทอร์เน็ต]2562 [เข้าถึงเมื่อ 25 เมษายน 2563];62(1) :[หน้า 1-3]. เข้าถึงได้จาก <http://www.thaigoodview.com/node/158034>
- ¹⁴ ปรัชญา เศรษฐา.ปรัชญาของ”เศรษฐกิจพอเพียง”รากฐานการวางแผนการเงินของคนไทยอย่างแท้จริง.บทความทางวิชาการ [อินเทอร์เน็ต]2560 [เข้าถึงเมื่อ 25 เมษายน 2563]; 60(1):[หน้า 1-3]. เข้าถึงได้จาก <https://aommoney.com/stories/kevindaddy/>
- ¹⁵ เรื่องเดียวกัน.
- ¹⁶ สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน.คุณภาพชีวิตในการทำงาน (Quality of Working life).บทความทางวิชาการ [อินเทอร์เน็ต]2562 [เข้าถึงเมื่อ 27 เมษายน 2563]; 60(1):[หน้า 1-4]. เข้าถึงได้จาก <https://tosh.or.th/index.php/blog/item/475-quality-of-working-life>
- ¹⁷ เกศณรินทร์ งามเลิศ.แรงจูงใจที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน และ ลูกจ้างองค์การคลังสินค้า. [วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต/ปริญญาตรี].กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ; 2559. [อินเทอร์เน็ต] [เข้าถึงเมื่อ 27 เมษายน 2563]; 59(1):[หน้า 9,14, 18-23]. เข้าถึงได้จาก http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/2222/1/kaidnarin_ngar.pdf
- ¹⁸ นางสาวเยาวลักษณ์ ศิริสุวรรณ.ความผูกพันของสมาชิกกับองค์กร.บทความทางวิชาการ [อินเทอร์เน็ต]2556 [เข้าถึงเมื่อ 30 เมษายน 2563]; 56(1):[หน้า 1-3]. เข้าถึงได้จาก <https://www.stou.ac.th/study/sumrit/3-60/page1-3-60.htm>

- ¹⁹ Tada Ratchagit.ความพึงพอใจของพนักงาน.[อินเทอร์เน็ต]2562 [เข้าถึงเมื่อ 2 พฤษภาคม 2563]
;62(1):[หน้า 1-7]. เข้าถึงได้จาก <https://th.hmote.asia/personnel-management/190724-employee-satisfaction/>
- ²⁰ นางสาวพินดา แก่นสำโรง.ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน.[อินเทอร์เน็ต]2558 [เข้าถึงเมื่อ 15 พฤษภาคม 2563];58(1):[หน้า 1-2]. เข้าถึงได้จาก www.acn.acth/articles/mod/forum/
- ²¹ Tada Ratchagit.การออกแบบองค์การคืออะไร.[อินเทอร์เน็ต]2562 [เข้าถึงเมื่อ 9 พฤษภาคม 2563]
;62(1):[หน้า 1-5]. เข้าถึงได้จาก <https://th.hrnote.asia/orgdevelopment/>

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอก อภิชัย จุสนิท
วัน เดือน ปี เกิด	16 มกราคม 2518
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ.2535	โรงเรียนเตรียมทหารรุ่นที่ 35
พ.ศ.2542	โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ 46
พ.ศ.2552	โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ 87
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2542	ผู้บังคับหมวดปืนเล็กกองร้อยทหารราบ
พ.ศ.2545	ผู้บังคับกองร้อยทหารราบ
พ.ศ.2547	นายทหารฝ่ายยุทธการ
พ.ศ.2551	ประจำโรงเรียนเสนาธิการทหารบก
พ.ศ.2552	ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายกำลังพล ระดับกองพล
พ.ศ.2553	รองผู้บังคับกองพัน
พ.ศ.2557	หัวหน้าฝ่ายการข่าว ระดับกองพล
พ.ศ.2557	หัวหน้าฝ่ายกิจการพลเรือน ระดับกองพล
พ.ศ.2558	ผู้บังคับกองพัน
พ.ศ.2561	เสนาธิการ กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์
ตำแหน่งปัจจุบัน	
พ.ศ.2562	รองผู้บังคับการ กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์